

Nakład 15 tys. egz.

stron 4

cena 5 zł

PISMO ORGANIZACJI SOLIDARNOSĆ WALCZĄCA

Nr 8/58, 20 lutego 58

W poprzednim numerze przytoczyliśmy projekt programu "Solidarności" Regionu Górnego Wielkopolski. Tu, zgodnie z zapowiedzią, przedrukujemy z kilkoma innymi skrótami /ok. 15 % objętości/ oświadczenie programowe TKK. Wkrótce zamieścimy nasze oświadczenie tych tekstów. Czytelników prosimy o wyrażenie uwag /za pośrednictwem kolportażu/ na temat obu programów a także na temat drukowanych przez nas: "Deklaracji Solidarności" i "Manifestu Solidarności".

Redakcja

OSWIADCZENIE PROGRAMOWE TYMCZASOWEJ KOMISJI KOORDYNACYJNEJ NSZZ "SOLIDARNOSĆ" /skrót redakcji "SW" bez uszczerbku dla treści/.

"SOLIDARNOSĆ DZIS"

Celem władzy jest zdławienie demokratycznych dążeń, rozbicie społecznej solidarności i zaprowadzenie rządów opartych na przynusie w plonnie nieznanym w Polsce od czasów stalinowskich. Powstaje totalitarna dyktatura. Zasadą tej władzy stało się niszczenie do bezbronnych robotników, więźniów i działaczy NSZZ "Solidarność". Dyktatura ta sankcjonuje system terroru wprowadzając ustawodawstwo sprzeczne z międzynarodowymi konwencjami i zobowiązaniami przyjętymi przez PRL. Beprawnie stało się prawem. Demokratyczne reformy uniemożliwiające do udrowienia systemów społecznych i gospodarczych są dla obecnego systemu śmiertelnym zagrożeniem. Rządzącą przy pomocy strachu władza sama skazana jest na strach przed wybuchem społecznej nienawiści. Dni naszej gotowości do ustępstw uznana zostanie jedynie za objaw słabości i przyczyni się do utrwalenia represyjnego systemu. Społeczeństwo nie na wyboru - jedyną drogą to opór, walka z dyktaturą. Celem naszej walki pozostaje realizacja programu I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ "Solidarność", programu budowy Samorządnej Rzeczypospolitej:

- w której władza byłaby poddana kontroli społecznej: w zakładzie pracy poprzez samorząd pracowniczy; w gminie, mieście i województwie poprzez samorząd terytorialny; w kraju poprzez demokratycznie wybrany Sejm,
 - w której strażnikami praworządności byłyby niezależne sądy,
 - w której środki produkcji stałyby się rzeczywistą własnością społeczną zapewniającą szacunek zakładowi pracy faktyczny udział w podziale wypracowanego dochodu,
 - w której kultura, oświata i środki masowego przekazu służyłyby społeczeństwu.
- Program ten zakłada, że z jednej strony naprawa Rzeczypospolitej wymaga głębszych reform życia społecznego, gospodarczego i politycznego, a z drugiej zaś, że pokolenie geopolityczne Polski sprawi, iż reformy te przeprowadzone muszą być stopniowo, bez naruszenia zasadniczej równowagi sił w Europie.

Wizja Samorządnej Rzeczypospolitej nie jest sprzeczna z ideą socjalizmu a jej realizacja nie musi ale klócić z istniejącym ładem międzynarodowym. Sojusze zawarte przez Polskę nie mogą przesądzać istnienia rządów dyktatorskich, powszechnie nienawidzonych, nie dających krajowi żadnych perspektyw rozwoju. Stanowi to bowiem stałe zagrożenie dla pokoju w Europie

Realizacja programu wymaga stworzenia sytuacji, w której władza umaszona jest do szukania kompromisu ze społeczeństwem. Wtedy dopiero będzie możliwe rozpoczęcie procesu reform i zapewnienie warunków jawnego działania niezależnych związków zawodowych, organizacji i stowarzyszeń reprezentujących społeczne interesy. Iżsi społeczny opór i walkę z dyktaturą wyznaczają następujące płaszczyzny działań:

- front odnowy,
- walka ekonomiczna,
- walka o niezależną świadomość społeczną,
- przygotowanie do strajka generalnego.

Podjęcie ich to zadanie samoorganizującego się społeczeństwa. Naszym głównym orężem w tej walce jest SPOŁECZNA SOLIDARNOŚĆ. Dzięki niej zwyciężyliśmy w Sierpniu 80 i przetrwaliliśmy represje stanu wojennego. Rozdziała się ona w obozach internowanych i więzieniach, w zakładach pracy i kościołach, w codziennej działalności ogniw naszego ruchu i podczas masowych demonstracji. Naszą siłą była i jest świadomość, że jesteśmy razem, że każdy z nas jest obrońcą i obrony potrzebuje. Dlatego nikt represjonowany, więziony, pobity, pozbawiony pracy nie może pozostać bez opieki i pomocy. Jest to moralny obowiązek każdego z nas.

Front odnowy

Odnowa uczestnictwa w kłamstwie, bezprawiu i przemocy to codzienne formy walki z dyktaturą, dostępne każdemu z nas. Stosując powszechny bojkot tworzonych przez władzę fasadowych związków zawodowych odnieśliśmy wspólne polityczne zwycięstwo. Bojkot ten stał się referendum, które wskazuje co dzisiaj, że społeczeństwo odmawia istniejące formy przymusa i terroru. Świadomy on również o tym, że "Solidarność" trwa i odzyska swe prawa. Przyjęta w czasie stanu wojennego zasada bojkotu organizacji, instytucji i stowarzyszeń, które:

- manifestują poparcie dla obecnego systemu dyktatury,
 - współuczestniczą w represjach,
 - są namiastkami zdelegalizowanych organizacji społecznych,
 - imitują życie społeczno-polityczne /partie, OKON, PRON, FJN, itp./.
- widno stać się trwałym elementem naszego życia. Nie będziemy uczestniczyć w organizowanych przez władzę nasawkach, oficjalnych demonstracjach i uroczystościach. Będziemy przeciwstawiać się w wykorzystywaniu nas w burokracystościach. Będziemy przeciwdziałać systemowi obecnej dyktatury. Niech władza dowie fałszyki społeczny mandat dla systemu obecnej dyktatury. Niech władza dowie że ta postać w politycznej próżni. Nie będziemy godzić się na udział w farasie wyborów do Sejmu czy Rad Narodowych. Zasadę bojkotu powinniśmy stosować selektywnie. Można i należy korzystać z możliwości prowadzenia niezależnej działalności w tych instytucjach oficjalnych, których celem jest naspokojenie autentycznych potrzeb społecznych. Znać jednak trzeba, by działalność ta nie służyła udarygodnieniu kłamstwa i wspieraniu dyktatury. Tworzyć należy środowiskowe kodeksy postępowania, w których selektywny bojkot łączy się będzie ze wskazaniem godnych i uczciwych sfer społecznej i zawodowej aktywności. Front odnowy to także front walki aktywnej. Władza będzie go zapewne przełamywać przy pomocy szantażu i przekupstwa. Naszym zadaniem jest wspólnie temu przeciwdziałać. Stałe zbieranie składek członkowskich, tworzenie komitetów społecznej pomocy, donaganie się istnienia niezależnych od fasadowych związków nas zapomogowo-półwzrostkowych i funduszu uczelnianych pracowników to także formy obrony przed przekupstwem.

Walka ekonomiczna

Po 38 latach istnienia PRL społeczeństwo polskie doprowadzone zostało na skraj nędzy, i rasjonowania, żywności, lekarstw i odzieży. Zmniejszaliśmy do roli bankruta - 30 mld zadłużenia ciężkie będzie na nas przez wiele lat. Niezależnie bogactwo narodowe w niewykorzysty-

wanych fabrykach i przemysłowych inwestycjach. Różnie technologiczne za-
cześnie. Sposób wykorzystywania polskiego potencjału gospodarczego nabie-
ra cech kolonialnej eksploatacji. Rabunkowa gospodarka w górnictwie przy-
niosła dziesiątki śmiertelnych ofiar. Pospolita średniowieczność nie
jest zdolna wyżywić narodu. Dewastacja środowiska naturalnego sagraża je-
go biologicznym podstawom.

Dyktatura stanu wojennego zrealizowała tylko program olbrzymich pod-
wyżek cen. Program ten oderwany od pozostałych mechanizmów rynkowych i
organizacyjnych, po roku doprowadził do drastycznej, do ponad
36% sniżki stopy życiowej. Już dzisiaj trzecia część rodzin pracowni-
czych żyje na granicy nędzy. Jednocześnie na społeczeństwo przesyła
ciężar utrzymania gigantycznie rozbudowanego aparatu przemocy: setek ty-
sięcy funkcjonariuszy SB, MO, ZOMO, wojska i partii terroru utrzymują-
cych kraj w posłuszeństwie. Zapewniono już następne podwyżki cen. Zagro-
zi ona przekroczeniem biologicznego minimum.

Stan wojenny i jego ustawodawstwo przekreślała szansę wyjścia z kryzy-
su. Drastycznie ograniczone prawa pracowniczostwo stworzyły warunki pracy
półniewolniczej z przymusem pracy, administracyjnym przywiązaniem do pla-
towania pracy, groźbą pozbawienia pracy z przyczyn politycznych. W tych wa-
runkach samorządowa reforma gospodarcza staje się fikcją. Samorząd nie
może być zdolny do wypełnienia swych obowiązków.

Nie należy brać odpowiedzialności za stan gospodarki. Musimy jednak
dbać o utrzymanie jej na poziomie zapewniającym najkorzystniejsze warunki
dla jej przyszłej odbudowy. Nie wolno nam wzdziżyć się na dalszą obniżkę ży-
ciości. W regule obrony podstawowych interesów społecznych i
przerwaniczych najważniejszą staje się dziać walka o byt. Toczyć się ona
będzie w każdym zakładowie pracy i w każdym gospodarstwie rolnym. Porze-
czy każde inicjatywę organizującą rolników dla obrony ich praw.

W zakładach pracy walkę tę prowadzić będzie się przy użyciu wszelkich
możliwych form nacisku, w tym:

- wykorzystując obowiązujące przepisy prawne do ryorystycznego przes-
tępienia kolektywu pracy, niewłaściwości zatrudnienia i pracy, przepisów
BHP, norm technologicznych, warunków socjalnych itp.
- wykorzystując się do wszelkich informacji o decyzjach i efektach produkcyj-
nych, podziale funduszu płac i premii, działalności służb socjalnych itp
podając do publicznej wiadomości zatajone przez dyrekcję błędne decyzje,
nieoularne zarządzenia, przypadki samobójstwa, niekorotencji i re-
gresji.
- organizując zbiorowe protesty, petycje, odmowy pracy w nadgodzinach,
bojkot zarządzeń ograniczających racownicze uprawnienia czy tworzonych
wewnątrz ruchu podziały. Najsilniejszą, najskuteczniejszą formą zbio-
rowego protestu jest strajk ekonomiczny.
- wykorzystując samorząd pracowniczy tam, gdzie istnieje możliwość utwo-
rzenia go tak, by służyć ochronie warunków bytu i i obronie przed
regresjami. Obronie samorzadowi możliwości ziskania w tym zakresie
jest sygnałem dla członków rady racowniczej do rezytacji z mandatów i
zwrócenia się do zakładowego bojkotu samorzadu.

O niezależną świadomość społeczną

Solidarnosć powstała z powszechnego protestu, z wspólnej walki i pracy
różnych środowisk społecznych. Budując ją, przewyciężyliśmy podziały,
krótkie świadomie i celowe twórczość w klasach. Tworząc wśród pracy środowisk
robotniczych, chłopskich i inteligentnych jest warancją zwycięstwa. U-
możliwiły ją o Sierniu 80, cd 13.XII.81 r., stanowi na bazę nowego
oporu. Zamrożeń jakie w sferze świadomości społecznej politycznej, e-
dukacji i kultury narodowej, społecznej moralności i postaw obywatels-
kich niesie totalitarność w klasach zapobiec może społeczeństwo wysłane poli-
tycznie, znające swą historię, ceniące autentyczną kulturę, nie podatne na
manipulacje ideologiczne. Dlatego głównym zadaniem dziś jest krzewienie
niezależnej, przekazywanie państwu o monopoli na słowo pisane
i mówione,

na informację i oświatę i kulturę i badania naukowe, na refleksję polityczną i społeczną. Wspieramy każdą niezależną inicjatywę, będziemy tworzyć fundacje społeczne i stypendia pozwalające na uniknięcie się od dyktatury. Przez podejmowanie inicjatyw samokształceniowych, rozbudowę sieci biur, tygodni związkowych, biblioteki i wydawnictw niezależnych dążyć należy do podniesienia refleksji społecznej w środowisku robotniczym i upowszechnienia jego sądów, opinii i interpretacji.

Niezależne instytucje i inicjatywy, takie jak: rynek wydawniczy i artystyczny, prasa i radio, oświata znaną leżna, są naszym wspólnym dobrem. Należy je wspomagać i chronić. Istnienie i rozwój tego nurtu daje niezależność społeczeństwa, przygotowuje je do życia w demokratycznej i samorządnej Rzeczypospolitej.

Przygotowanie do strajku generalnego
Strajk generalny to najsilniejszy środek naszej walki. Masowe uczestnictwo w postulowanych dotąd działaniach jest ważnym elementem jego przygotowań. Powodzenie strajku zależy od wielu czynników, z których podstawowymi są:

- stopień samoorganizacji i determinacji społecznej,
- powszechna świadomość i akceptacja celów,
- polityczna sytuacja międzynarodowa.

Te same czynniki wpływają na stopień gotowości dyktatury do spacyfikowania strajkujących żądań. Długożas władza gotowa politycznie na użycie wszystkich środków w walce ze społeczeństwem znajdująca dość silny strajk zżanać Utrzymanie przez nią takiego stopnia gotowości nie może trwać długo. Wiadomo że bowiem z wielkimi kosztami politycznymi i społecznymi. Nadchodzi czas gdy broń strajkowa staje się znów realnym środkiem walki, gdy decyzje użycia siły przeciwko strajkującym robotnikom nieść będzie wielkie, zagrożenie nie dla istnienia dyktatury, perspektywa strajku generalnego, który jest

nieuchronny według naszej oceny - nie przekreśli programu ewolucyjnego przemian systemu. Wskazuje tylko sposób i zakazania obecnej dyktatury i utworzenia warunków wyjścia na drogę demokratycznych reform. W trakcie przygotowań do strajku generalnego musimy sformułować i ungodnić społeczny program minimum - zespół postulatów strajkowych, które z jednej strony gwarantowałyby dalszy proces przebiegu reform, z drugiej zaś uwzględniały ograniczenia wynikające z wewnętrznych i międzynarodowych realiów politycznych.

Dyskusje programowe prowadzone były w różnych środowiskach i na kanalach niezależnej prasy. Ze swojej strony TKK i władze regionalne inicjowały prace w grupach programowych. W ich toku wykrystalizowała się koncepcja Społeczeństwa Niezależnego. Wytyczyła ona głównie kierunki działania. Przedstawiliśmy je w założeniach programu oświaty "Społeczeństwo Polityczne" /lipiec 82/ oraz w oświadczeniach TKK dotyczących bieżącej walki. Program "Solidarność Dziś" przyczynił się do utrwalenia już ukontestowanego społecznego frontu samodzielnego, frontu oporu i walki z dyktaturą o wartości najprostsze i podstawowe: wolność, prawo do pracy, godności, n- we w życiu ekonomicznym, społeczno- narodowe - o prawo do prawdy, godności, n- wadzie. Cele te skupiają wszystkich ludzi dobrej woli niezależnie od wyznawanych poglądów politycznych i ideologicznych, wszystkie demokratyczne siły w narodzie. Pluralizm i otwartość to cechy "Solidarności", ruchu zrodzonego w sierpniu 80. Pragniemy tworzyć przyszłość porozumienia i współdziałania z każdym komu bliskie są cele naszego ruchu, ze wszystkimi nurtami społecznej aktywności, które pragną za swój ideał - wolną i demokratyczną Pol- ską.

27 stycznia 1983 r.

Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ "Solidarność"

Zbigniew Bajak /r. Mazowiecki/, Wik. Karkick /r. Makotołska/, B. Lis /r. Gdańsk/,
Piotr Pinior /R. Dł. Śląsk/, E. Szumiejko /os. Krak. 11/
/pełny tekst powyższego oświadczenia ukazał się w "Z Głusa na Wzrost" nr. 5/2
1284, z 3-10 II 1983 r./